

5. Цицерон, Демосфен, Коні – приклад для тих, хто хоче стати справжнім оратором.

Отже, дискусія сприяє розвитку критичного мислення, дає можливість визначити власну позицію, формує вміння відстоювати свої думки, поглиблює знання з обговорюваної проблеми. Вона може виступати як метод засвоєння знань, закріплення їх та формування умінь і навичок, як метод розвитку творчих здібностей та особистісних якостей студентів, а також як метод стимулювання й мотивації учіння.

Дискусія має велику освітню й виховну цінність. Вона вчить глибокому розумінню проблеми, самостійній позиції, оперування аргументами, критичному мисленню, вчить зважати на думки інших, визнавати вдалі аргументи краще розуміти іншого, сприяє формуванню власних переконань, світогляду. А використання дискусії в навчанні дає можливість виділити головні організаційно-педагогічні підвалини, що є спільними для будь-якого різновиду дискусії.

Виходячи з усього сказаного у статті можна зробити такий висновок: інтерактивне навчання рідної мови – плід майстерності і творчості викладача-словесника, його професійності, ґрунтовних знань рідної мови, літератури, історії, мовознавства, народознавства, його патріотизму. Критерії сучасного заняття рідної мови відбивають ті зміни, що відбуваються в системі освіти та в розвитку сучасної методичної науки.

Список використаних джерел:

1. Біляев О.М., Симоненкова Л.М., Скуратівський Л.В., Шелехова Г.Т. Українська мова. Підручник для 10-11 класів шкіл з українською та російською мовами навчання. –К.: Освіта, 2000.
2. Варзацька Л., Картасюк Л. Інтерактивні методи навчання: Лінгводидактичні засади. – Дивослово. –2005. –№2.
3. Галина Очкань. Творчі завдання з української мови. Вінниця. – Р.Скалецького, 15. – 2007. –7с.
4. Іржі Томан. Мистецтво говорити. Посібник. К.: Київ. – 1989 .
5. Козир Маргарита. Системний підхід до вибору методів і прийомів навчання мови у процесі дискусійних умінь. – Українська мова і література в школі.– 2009. – №3. – с.5-7.
6. Кремінь В. Без реформи не розбудуємо державу.– Педагогічна газета.–1999.–№10.
7. Л.А. Введенская, Л.Г. Павлова, Е.Ю. Кашаева. Русский язык и культура речи. – Ростов на Дону. – Феникс. – 2000.
8. М.І. Пентиліук, Т.Г. Окуневич. Сучасний урок української мови. – Харків: Видавнична група «Основа». – 2007.
9. М.Пентиліук. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах. – К.: «Ленвіт». – 2005.
10. Мартинюк І.В. Національне виховання: теорія і методологія: методичний посібник.–К.:ІСДО, –1995.–160с.
11. Ментальність. Духовність. Саморозвиток особистості. Тези, доповіді та матеріали міжнародної науково-практичної конференції. м.Луцьк, 18-23 червня 1994 р. /Луцьк: Фундація ім.О.Ольжича, 1994.
12. Н. Голуб. Ситуаційний метод на уроках української мови в школі. Українська мова і література в школі. – 2013. – №7. – 9с.
13. О. Сидоренко, В. Чуба. Ситуаційна методика навчання: теорія і практика. – К.: Центр інновацій та розвитку. – 2001. – 256с.
14. Шелехова Г.Т. Система роботи з розвитку зв'язного мовлення на уроках рідної мови в середній школі. – К. – 1996.

DOI: 10.31652/2412-1142-2018-50-191-195

УДК 377: 172:745/ 766

П. С. Прохорчук, Київ, Україна / P. Prochorchuk, Kyiv, Ukraine
Pella039@gmail.com

ДЕФІНІЦІЯ ПРОФЕСІЙНО-ЕТИЧНА КУЛЬТУРА ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНЕРА

Анотація. У статті розглядається значення професійно-етичної культури в професійному становленні фахівця з графічного дизайну. Уточнюється сутність понять: «культура», «професійна культура», «професійно-етична культура» шляхом аналізу науково-педагогічної, філософської, культурологічної літератури. Актуалізується потреба у тому, що на порозі сучасної візуально-комунікаційної ери виникає потреба у підготовці графічного дизайнера. Автор розкриває необхідність у тому, що майбутній фахівець повинен свідомо ставитися до своєї роботи свідомо. Це пов'язано з тим, що

візуальні образи можуть нести, як інформативний, освітній, так і маніпулятивний характер. Графічний дизайн в особі дизайнера повинен реалізувати визначений естетичний, етичний, культурний ідеал середовища життєдіяльності людини. На основі визначення складових понять дається дефініція поняття «професійно-етична культура графічного дизайнера». У статті зазначено, що дефініція професійно-етичної культури графічного дизайнера включає критичний аналіз графічної продукції, саморефлексія з позиції естетики, етики, професійної підготовки, культури в цілому.

Ключові слова: культура, професійна культура, професійно-етична культура, професійно-етична культура графічного дизайнера.

DEFINITION PROFESSIONAL AND ETHICAL CULTURE OF THE GRAPHIC DESIGNER

The article considers the importance of professional and ethical culture in the professional development of a graphic design specialist. Clarifies the essence of the concepts: "culture", "professional culture", "professional and ethical culture" through analysis of scientific and educational, philosophical, cultural literature. There is an urgent need for the emergence of a need for graphic designer on the threshold of the modern visual communication era. The author reveals the need for a future specialist to consciously treat his work consciously. This is due to the fact that visual images can carry as informative, educational, and manipulative. Graphic design in the person of the designer must realize a certain aesthetic, ethical, cultural ideal of the environment of human life. Based on the definition of constituent concepts, the definition of "professional and ethical culture of graphic designer" is given. The article states that the definition of professional and ethical culture of graphic designer includes a critical analysis of graphic products, self-reflection from the standpoint of aesthetics, ethics, professional training, culture in general.

Key words: culture, professional culture, professional-ethical culture, professional-ethical culture of graphic designer.

Постановка проблеми у загальному вигляді. В українському науково-освітньому просторі у зв'язку із входом в нову візуально-комунікаційну еру відбувся значний вплив на переоцінку цінностей, парадигмальних змін науки, освіти і мистецтва в цілому. Наприклад ще у другій половині ХХ ст. у суспільстві домінуючим був інформаційно-комунікаційний спосіб передачі інформації. Стрімкі зміни досягнення інформаційних технологій викликали зміни, як у культурі, мистецтві так і вплинули на розвиток дизайнерської освіти. Дизайн перетворився на глобальний інструмент економіки, що впливає на попит тієї чи іншої продукції. Сучасний фахівець з графічного дизайну давно повинен змінити свою роль з пасивного посередника і тіньового маніпулятора свідомістю на свідомого візуального менеджера. Нинішньому суспільству потрібні дизайнери, які не тільки досконало опанували професійну підготовку, а й володіють ґрунтовними знаннями в галузі професійної етики, професійній культурі. Наявність зазначених якостей спеціалістів з графічного дизайну забезпечить їм не лише конкурентоспроможність, але безпосередньо вплине на економічні показники і культуру суспільства в цілому. Графічний дизайн в особі дизайнера реалізує визначений естетичний, етичний, культурний ідеал середовища життєдіяльності людини.

З огляду на це проблема професійної підготовки графічного дизайнера є надзвичайно актуальною для розбудови інформаційного простору України.

Особливо цікавою на нашу думку є етична складова підготовки графічного дизайнера, оскільки саме етикет є свого роду психологічним фільтром фахівця при виборі тих, або інших візуальних образів, які можуть бути або соціально прийнятними, або зовсім не прийнятними з точки зору впливу на психіку консументів цих образів.

На підставі вищесказаного вважаємо, що питанню формування професійно-етичної культури графічних дизайнерів має бути приділена значна увага.

Аналіз останніх досліджень. Питання культури досліджували такі вчені: М. Каган, В. Біблер, К. Прокоф'єва, Г. Драч, О. Мудрик, А. Пелипенко, Б. Малиновський. Професійну культуру розглядали вітчизняні і зарубіжні вчені: В. Гриньова, Л. Соколова, С. Гончаренко, О. Бондаренко, В. Симоненко. Професійну етику досліджували: Т. Аболіна, Р. Апресян, Л. Архангельський, В. Бакштановський, Ю. Согомонов, В. Видишенко, Н. Вознюк, А. Гусейнов, А. Разін, М. Тофтул, Р. Хорн та ін.

Професійно-етичну культуру С. Хребіна, О. Понамаренко, Т. Спіріна, О. Денищик, М. Пічкур. Однак, недостатня увага приділялась дослідженню професійно-етичної культури графічних дизайнерів у коледжах.

Здійснений нами аналіз показав недостатню висвітленість даної проблеми у вітчизняній науково-педагогічній літературі.

Мета статті. Дається визначення дефініції «професійно-етична культура графічного дизайнера» шляхом аналізу філософських, педагогічних, культурологічних, дизайнерських джерел. Узагальнено дефініцію «професійно-етична культура».

Виклад основного матеріалу. Принагідно наводимо низку дефініцій поняття «культури».

Для розуміння поняття «Професійно-етична культура графічного дизайнера» необхідно усвідомити поняття власне «культура».

Академік С. Гончаренко зазначає, що культура – це сукупність практичних, матеріальних і духовних надбань суспільства, які відображають історично досягнутий рівень розвитку суспільства й людини і втілюються в результатах продуктивної діяльності [3, с. 182]

На нашу думку дуже вдалим є визначення поняття, яке дає В. Біблер: культура – як предметно-практична діяльність людини, соціуму і їхньої творчості. [1, с.31-42]

В свою чергу Каган М. розкриває поняття культури, як сукупності досягнень людського суспільства у виробничій, суспільній і духовній сфері; рівень, ступінь розвитку будь-якої галузі господарської або розумової діяльності; наявність відповідних навичок поведінки в суспільстві; вихованість – сукупність умов життя, що відповідають потребам освіченої людини. [7, с.144]

Прокоф'єва К. досліджуючи поняття культури дала таке визначення: культура – це все, що створено людиною, людським суспільством завдяки фізичній та розумовій праці, на відміну від явищ природи. Вона реалізується як ідейний та моральний стан суспільства, що визначається матеріальними умовами життя і відображається у побуті, ідеології, освіті, вихованні, досягненнях науки, техніки, мистецтва, літератури тощо.[12, с.131-145.]

Драч Г. пропонує таке визначення культури : це те, що забезпечує реалізацію цієї діяльності, її іманентний механізм, спосіб її здійснення; культура є тим, що дає змогу внести у світ і в особистість сенс, людське значення.[5, с.8-12]

Мудрик О. [10, с.16] і Пелипенко [11, с. 377] А. розглядають визначення форм продуктів інтелектуальної праці; система цінностей, ідей і відносин, які передаються наступним поколінням; рівень творчого, духовного й інтелектуального розвитку людини як творця культури

Грунтовний аналіз поняття культури зробив Б. Малиновський: кожна культура, як функціональна єдність суспільства, є цілісною; кожний тип цивілізації, кожна традиція виконують важливу для культури функцію; кожний елемент культури є незалежним, оскільки він забезпечує цілісність культури [6, с. 37].

Таким чином, культура являє собою сукупність досягнень суспільства в результаті його матеріального і духовного розвитку.

Наведені визначення дефініції «Культура» не є вичерпними оскільки вона акумулює в собі не лише матеріальні об'єкти, створені людиною, але й цінності, напрямки і способи діяльності людини в різний часовий період та конкретних етнічних рамках.

У зв'язку з цим подальший науковий пошук ми спрямували на вивчення проблеми формування професійної культури, для чого звернулися до В. Гриньова сформував визначення професійної культури, як результат розвиненості духовної культури та педагогічної діяльності.[4, 123-124]

В свою чергу Л. Соколова вбачає в професійній культурі основу, яка складається з сукупності знань і навичок, які забезпечують високі результати професійної діяльності.[14, с. 129-145]

На нашу думку дуже вдалим є визначення професійної культури О. Бондаревської: частина загальнолюдської культури особистості в якій відображені духовні і матеріальні цінності освіти і виховання, основні напрями і способи творчої педагогічної діяльності. [2, с. 352]

В. Симоненко дає таку дефініцію професійної культури: відповідний рівень оволодіння людиною прийомами і способами вирішення професійних завдань[8, с. 174]

Аналізуючи зміст поняття «професійна культура» М. Міхнюк робить висновок, що науковці неоднозначно підходять до визначення поняття. Це пов'язано з сприйняттям професійної культури, як явища, процесу, способу – до міри, ступеня розвитку, критерія цілісного розвитку особистісної культури тощо.[9, с.45]

Конкретизуючи поняття професійної культури переходимо до визначення поняття «професійно-етична культура». Термін моральна культура або етична культура розглядалися в педагогічному аспекті, зокрема:

С. Хребіна у своїй монографії дає таке визначення поняття учасників навчального процесу прийняти на себе відповідальність за долю людей, за майбутнє суспільства неминуче передбачає й відповідний гуманістичний спосіб життя, дотримання норм етики. Це потребує такого рівня внутрішньої детермінованої активності особистості, під час якого вона може виробляти свою стратегію, свідомо й планомірно себе вдосконалювати. [15, 135]

В свою чергу О. Пономаренко розглядає професійно-етичну культуру як систему моральних цінностей та етичних норм, які стали внутрішнім переконаннями особистості на основі альтруїстичного імперативу. [13, с.165]

Т. Спірина розглядає формування ціннісних засад соціально-педагогічної роботи, особистісних та професійно-етичних якостей майбутніх фахівців соціальної сфери у процесі їхньої професійної підготовки, має бути спрямоване на озброєння базовими професійно-етичними якостями (порядність, корпоративність, принциповість, відповідальність, чесність, толерантність тощо). Ступінь прояву свідчить про рівень їх сформованості, що виявляється в спрямованості на оволодіння етичними знаннями, уміннями й навичками [14, с.156]

Таким чином спираючись на аналіз вищезазначених праць можемо стверджувати що, «Професійно-етична культура графічного дизайнера», - це сукупність моральних цінностей та етичних норм, які стали внутрішніми особистісними переконаннями і спрямовують професійну діяльність графічних дизайнерів на формування морально-етичної культури суспільства. Вона наповнює професійним змістом процеси діяльності й посилює загальнокультурну спрямованість, відображаючи досягнутий у ній рівень майстерності й формуючи відповідальне ставлення до кінцевого продукту праці графічного дизайнера.

Висновки. На порозі сучасної візуально-комунікаційної ери виникає потреба у підготовці графічного дизайнера, який свідомо ставиться до своєї роботи і усвідомлює, що візуальні образи можуть нести, як інформативний, освітній, так і маніпулятивний характер. Зважаючи на це ми вважаємо, що графічний дизайнер повинен змінити свою роль пасивного посередника на свідомого менеджера, який володіє професійною і етичною культурою.

Аналіз науково-педагогічної літератури показав, що питанню професійно-етичної культури графічного дизайнера було приділено недостатньо уваги.

Завданнями сучасної професійної підготовки графічних дизайнерів повинна стати сукупність моральних цінностей та етичних норм, які повинні бути складовою професійної діяльності фахівця і спрямовують їхню діяльність на формування морально-етичної культури суспільства. Сутність поняття включає критичний аналіз графічної продукції, саморефлексія з позиції естетики, етики, професійної підготовки, культури в цілому.

Даний аналіз не є вичерпним, а визначення суті й структури професійно-етичної культури графічного дизайнера є предметом наших подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Библер В. С. Культура. Диалог культур (опыт определения) / В. С. Библер // Вопросы философии. 1989. – № 6. – С. 31–42.]
2. Бондаревская Е. В. Теория и практика личностно- ориентированного образования / Е. В. Бондаревская. – Ростов н/Д. : РГПИ, 2000. – 352 с
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник / Семен Гончар ко. –К.: Либідь, 1997. -376 с.
4. Гриньова В. М. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Гриньова Валентина Михайлівна. – Харків, 2000. – 462 с.
5. Культурология: учебное пособие для студентов высших учебных заведений / под научн. ред. Г. В. Драча. – изд. 16-е. – Ростов н/Дону : Феникс, 2009. – 570 с
6. Культурология: українська та зарубіжна культура : навч. посіб. /[М. М. Закович, І. А. Зязюн, О. Я. Шевнюк] ; за ред. М.М. Заковича. – 5-те вид., стерео. – Київ : Знання, 2010. – 589 с.
7. Інноваційна діяльність в Україні: монографія / А. М. Гуржій, Ю. В. Каракай, З. О. Петренко, Н. І. Вавіліна, Т. К. Куранда. – Київ : УкрІНТЕІ, 2007. – 144 с
8. Маклюэн Г. М. Понимание Медиа: Внешние расширения человека / Пер. с англ. В. Николаева; Зкл. ст. М. Вавилова. – М.; Жуковский: «КАНОН-пресс-Ц», «Кучково поле», 2003. – 464 с.
9. Міхнюк М. І. Теоретичні і методичні основи розвитку професійної культури викладачів спеціальних дисциплін будівельного профілю : дис. докт. пед. наук : 13.00.04 / Міхнюк Марія Іванівна – Київ, 2016. – 652 с.

10. Мудрик А. В. Социальная педагогика / А. В. Мудрик. – М. : Педагогика, 2000. – 192 с.
11. Пелипенко А. А. Культура как система / Андрей Анатольевич Пелипенко, Игорь Григорьевич Яковенко. – М. : Языки русской культуры, 1998. – 371 с.
12. Прокоф'єва К. А. Поняття культури: методологія вивчення / К. А. Прокоф'єва – Національний гірничий університет. Інститут гуманітарних проблем. Тertia: Альманах. – Д.: НГУ, 2005. – С.131-145.
13. Пономаренко О. В. Формування професійно-етичної культури соціального педагога : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.05 «Соціальна педагогіка» / Ольга Вікторівна Пономаренко ; НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2001. – 20 с.
14. Формування професійно-етичних якостей майбутніх фахівців соціальної сфери. // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2016. – С. 151–156.
15. Хребина С. В. Организационная психология образования: феноменология и концепция развития : монография / Светлана Владимировна Хребина. – Пятигорск : Изд-во ПГЛУ, 2007. – 288 с, с. 135.

DOI: 10.31652/2412-1142-2018-50-195-199

УДК: 378.016:61

Сірак І. П., м. Вінниця, Україна / Sirak I.P., Vinnitsa, Ukraine
inna_sirak@ukr.net

ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР У ПЕДАГОГІЧНІЙ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ

Анотація. Соціально-економічний розвиток України, світові тенденції глобалізації, інтеграції та інформатизації суспільства визначили принципово нові вимоги до підготовки медичної сестри. Рівень компетентності сучасного фахівця, його ділова культура, соціальна позиція стали визначальними факторами у розв'язанні завдань розбудови нашої держави. Модернізація медсестринської освіти в Україні зумовлена потребою в покращенні здоров'я української нації, якісного рівня її життєдіяльності.

Забезпечення закладів охорони здоров'я України кваліфікованими кадрами є одним із важливих чинників, який впливає на якість надання медичної допомоги населенню. Зазначена проблема набуває ще більшого значення в період реформування охорони здоров'я, оскільки в цей час змінюються правові, економічні та організаційні основи системи суспільних відносин, а також відбувається формування нових стереотипів професійної поведінки медичних працівників, зокрема, медичних сестер.

У статті розкриваються проблеми підготовки майбутніх медичних сестер у педагогічній теорії та практиці.

Доведено необхідність забезпечення закладів охорони здоров'я України кваліфікованими кадрами в період реформування, оскільки в цей час змінюються правові, економічні та організаційні основи системи суспільних відносин, формування нових стереотипів професійної поведінки медичних сестер; перенесення в освітніх системах акцентів з масових педагогічних явищ на самоцінність особистості вивчення можливостей та умов індивідуального розвитку й самореалізації. Виділено конкретні дороги щодо виокремлення основних етапів мед сестринської діяльності. Розглянуто зміст поняття «професійна компетентність медичної сестри».

Ключові слова: медична допомога, майбутні медичні сестри, медичні працівники, професійна підготовка, саморозвиток, професійна самореалізація, професійна компетентність.

THE PROBLEM OF TRAINING FUTURE MEDICAL NURSES IN PEDAGOGICAL THEORY AND PRACTICE

Abstract. Socio-economic development of Ukraine, global trends of globalization, integration and informatization of society have determined fundamentally new requirements for the training of a nurse. The level of competence of a modern specialist, his business culture, social position have become the determining factors in solving the tasks of building our state. The modernization of nursing education in Ukraine is conditioned by the need to improve the health of the Ukrainian nation, its quality of life.

Provision of health care facilities by skilled personnel is one of the important factors influencing the quality of medical care provision to the population. The mentioned problem becomes even more important during the period of health care reform, since at that time the legal, economic and organizational foundations of the system of social relations are changing, as well as the formation of new stereotypes of professional behavior of medical workers, in particular, nurses.